

ISLANDIA

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne o Islandii	2
1.1. Informacje geograficzne	2
1.2. Cechy charakterystyczne Islandii.....	2
1.3. Powszechnie święta narodowe i dni wolne od pracy	3
1.4. Telefony alarmowe i informacyjne	3
1.5. Adresy polskich placówek dyplomatycznych.....	3
1.6. Adresy informacyjnych stron internetowych o Islandii w języku angielskim.....	4
1.7. Adresy polskich stron internetowych o Islandii.....	4
2. Praca w Islandii.....	5
2.1. Podejmowanie pracy przez obywateli Polski w Islandii.....	5
2.1.1. Zasady dostępu obywateli Polski do islandzkiego rynku pracy	5
2.1.2. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej w Islandii	5
2.2. Sposoby poszukiwania pracy w Islandii	7
2.2.1. Publiczne służby zatrudnienia	7
2.2.2. Europejskie Służby Zatrudnienia EURES.....	8
2.2.3. Niepubliczne agencje pośrednictwa pracy	8
2.2.4. Prasa	9
2.2.5. Inne sposoby poszukiwania pracy	9
2.2.6. Ubieganie się o pracę (wymagane dokumenty - CV, list motywacyjny i inne).....	9
2.3. Warunki pracy.....	9
2.3.1. Rodzaje umów o pracę	9
2.3.2. Czas pracy	9
2.3.3. Urlop wypoczynkowy	10
2.3.4. Wynagrodzenie za pracę.....	11
2.4. Podatki	11
2.4.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych	11
2.4.2. Podatek VAT.....	12
2.4.3. Polsko-islandzka umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania.....	13
2.4.4. Podatek kościelny.....	13
2.4.5. Podatki dodatkowe	13
2.5. Zabezpieczenie społeczne	13
2.5.1. Zasiłek rodzinny	13
2.5.2. Zasiłek dla bezrobotnych.....	14
2.5.3. Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do Islandii.....	14
2.5.4. Świadczenia emerytalne	15
2.5.5. Zasiłki socjalne.....	16
2.5.6. Islandzki Czerwony Krzyż	16
2.5.7. Pomoc rodzinie (Fjölskylduhjálp Íslands).....	16
2.5.8. Zasiłek mieszkaniowy	17
2.6. Centrum Wielokulturowe (ASETUR Alþjóðasetur ltd.).....	17
3. Warunki życia	17
3.1. Zakwaterowanie	17
3.2. Ceny wybranych artykułów i usług w koronach islandzkich (ISK) w 2020r. :	18
3.3. Prawo jazdy.....	18
3.4. System edukacji w Islandii	19
3.4.1. Staże	20

3.5. Uznawalność dyplomów i kwalifikacji dla celów zawodowych	20
3.6. Kursy języka narodowego.....	20
3.7. System opieki zdrowotnej w Islandii	21
3.7.1. Ogólne zasady dostępu do usług medycznych w Islandii	21
3.7.2. Ubezpieczenie zdrowotne.....	22
3.7.3. Dokumenty niezbędne do uzyskania świadczeń medycznych	22
3.7.4. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu	23

1. Informacje ogólne o Islandii

1.1. Informacje geograficzne

Islandia to państwo położone w Europie Północnej, na wyspie o tej samej nazwie i kilku mniejszych wyspach. Jest jednym z krajów skandynawskich. Państwo to zajmuje powierzchnię 103 tys. km² i jest zamieszkiwane przez 342,124 tys. osób (stan na 2020 r.). Rozmieszczenie ludności jest nierównomierne, około 60% powierzchni kraju jest niezamieszkałe. Ponad 60% Islandczyków mieszka w południowo-zachodniej części kraju, w okręgu Reykjanes, który stanowi jedynie 3% jego powierzchni. Islandia jest najrzadziej zaludnionym krajem Europy, jej średnia gęstość zaludnienia wynosi tylko 3,1 osoby na 1 km².

Islandia znajduje się pod wpływem klimatu oceanicznego, ze stosunkowo łagodną zimą i chłodnym latem. Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca wynosi ok. 12°C, zaś najzimniejszego - ok. 0°C. Należy być przygotowanym na bardzo szybkie zmiany pogody. W ciągu jednego dnia można doświadczyć wszystkich możliwych pór roku i zjawisk atmosferycznych. Bardzo częste są deszcze i mżawki oraz silny wiatr. Krańce południowe i zachodnie kraju mają łagodniejszą zimą niż pozostała część kraju z powodu ciepłego Gólfstromu. Najsłoneczniejsze są okolice Akureyri i Mývatn, natomiast najcieplejszy jest region Egilsstaðir. Przez 2-3 miesiące letnie na Islandii światło słoneczne jest cały dzień i noc, późną jesienią i wczesną wiosną panuje półmrok, a prawdziwe ciemności (jedynie 3-4 godziny światła) trwają od połowy grudnia do końca stycznia.

1.2. Cechy charakterystyczne Islandii

Ustrój polityczny: republika konstytucyjna

Stolica: Reykjavik (131,136 tys. mieszkańców w 2020 r.)

Pozostałe większe miasta: Kópavogur (30 tys.), Hafnarfjörður (25,3 tys.), Akureyri (17,3 tys.), Keflavík (14 tys.), Garðabær (10 tys.), Mosfellsbær (8,4 tys.), Akranes (6,5 tys.), Selfoss (6,3 tys.), Seltjarnarnes (4,7 tys.) i Heimaey (4,4 tys.). Międzynarodowy port lotniczy położony jest w Keflavíku.

Podział administracyjny: Islandia podzielona jest na 23 regiony administracyjne (sýslar), 14 niezależnych miast (kaupstaður) oraz na poziomie lokalnym wyróżnia się 104 gminy (*hreppur*).

Liczba ludności: Islandia ma 346,750 tys. mieszkańców. W 99% są to Islandczycy pochodzenia głównie skandynawskiego (Norwegia, Dania), a także irlandzkiego.

Wyznania religijne: protestanci luteranie stanowią ok. 90 % mieszkańców, katolicy (1%), pozostali (6%)

Język urzędowy: islandzki

Stopa bezrobocia: 9,9% (stan na październik 2020 r.).

Obowiązująca waluta: króna (korona islandzka, kr, IKR, ISK). 1 kr = 100 aurar. Banknoty mają nominały: 5000 kr, 2000 kr, 1000 kr, 500 kr, 100 kr, 50 kr i 10 kr, zaś monety: 100 kr, 50 kr, 10 kr, 5 kr i 1 kr.

W przybliżeniu 100 ISK = 2,77 PLN (stan na listopad 2020 r.). Aktualny średni kurs korony islandzkiej można znaleźć na stronie NBP: www.nbp.pl.

1.3. Powszechne święta narodowe i dni wolne od pracy

1 stycznia - Nowy Rok
marzec/kwiecień - Wielki Czwartek
marzec/kwiecień - Wielki Piątek
marzec/kwiecień - Niedziela Wielkanocna
marzec/kwiecień - Poniedziałek Wielkanocny
21 kwietnia - Pierwszy Dzień Lata
1 maja - Święto Pracy
5 maja - Święto Wniebowstąpienia Pańskiego
święto ruchome - Zielone Świątki
święto ruchome - Zielone Świątki
17 czerwca - Święto Narodowe
1 sierpnia - Bank holiday (dzień wolny)
25 grudnia - Boże Narodzenie
26 grudnia - Boże Narodzenie

1.4. Telefony alarmowe i informacyjne

Telefony alarmowe:

- Policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe: 112
- Szpital Miejski w Reykjavíku: 525 1700
- Całodobowy dyżur aptek: 551 8888

Pomoc medyczna:

Pogotowie - ostry dyżur w Szpitalu Narodowym na Fossvogur, przyjmuje 24 godziny na dobę, tel.: 525 17 00

Lekarze na dyżurze w Szpitalu Narodowym na Fossvogur, serwisy 24 godziny na dobę, tel.: 524 10 00

Lekarze na dyżurze w centrum medycznym na Smáratorg 1, Kópavogur, tel.: godziny przyjęć:

pon.-pt.: 17:00-23:30 recepcja

pon.-pt.: 23:30-8:00 konsultacje telefoniczne i wizyty domowe

sob.-niedz. oraz wszystkie święta publiczne: 09:00-23:30 recepcja oraz 24 konsultacje telefoniczne i wizyty domowe.

Opieka stomatologiczna - informacje o dyżurujących lekarzach stomatologii można uzyskać pod numerem telefonu 575 05 05

Numer kierunkowy do Islandii, to: **354**, zaś wewnątrz kraju nie ma numerów kierunkowych. Chcąc się więc dodzwonić z Polski na Islandię, wybieramy kolejno: 00 354 (oraz siedmiocyfrowy numer telefonu).

Ważne informacje nt. COVID-19 przed przybyciem na Islandię:

<https://www.covid.is/polski>

1.5. Adresy polskich placówek dyplomatycznych

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Reykjavíku

Personel

Gerard Pokruszyński – Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny RP w Republice Islandii

Maria Krasnodębska - kierownik referatu ds. polityczno-ekonomicznych, I sekretarz

Magdalena Wnorowska - kierownik administracyjno-finansowy, III sekretarz

Łukasz Winny - konsul, attaché

Adres i dane kontaktowe:

Pórunnartun 2, 105 Reykjavík

tel. 00 354 520 50 50

faks: 00 354 511 11 20

e-mail: reykjavik.info@msz.gov.pl

<http://www.reykjavik.msz.gov.pl>

Telefoniczne zapytania w sprawach konsularnych przyjmowane są codziennie w godzinach 9.00-16.00. Ze względów organizacyjnych osoby telefonujące proszone są o kontakt poza godzinami w których urząd jest otwarty dla interesantów tj. poza godzinami 9.00-14.00 oraz w środy poza godzinami 13.00 a 18.00.

Po godzinie 16:00 i w dni wolne od pracy telefon wyłącznie w sprawach alarmowych.

Konsulat Generalny informuje, iż zapytania w sprawach na które odpowiedź znajduje się bezpośrednio na stronie internetowej urzędu pozostaną bez odpowiedzi.

Obsługa interesantów w siedzibie urzędu:

Poniedziałek: 9:00 - 14:00

Wtorek: 9:00 - 14:00

Środa: 13:00 - 18:00

Czwartek: 9:00 - 14:00

Piątek: 9:00 - 14:00

Konsulat Honorowy RP w Reykjavíku

Konsul honorowy: Fridrik Gunnarsson (języki: islandzki, angielski, norweski)

Solbraut 18, 170 Seltjarnarnes, Iceland

tel. 00 354 561 17 61

fax. 00 354 580 53 00

e-mail: fridrikgunn@simnet.is

1.6. Adresy informacyjnych stron internetowych o Islandii w języku angielskim

<http://www.reykjavik.is> - informacje o tym co i kiedy w Reykjavíku, działy dotyczące kultury i historii miasta i kraju (strona dostępna również w języku polskim).

<http://www.south.is> - przewodnik po południowym wybrzeżu wyspy. Znajdziesz tu wszelkie potrzebne w podróży informacje.

<http://www.icelandreview.com> - strona magazynu "Iceland Review". Przegląd kulturalny i ekonomiczny.

<http://www.iceland.is> - opracowane zagadnienia historyczne i gospodarcze.

1.7. Adresy polskich stron internetowych o Islandii

<http://www.islandia.org.pl> - strona zawierająca ogólne informacje o kraju, jego kulturze, obyczajach, historii czy ciekawostkach.

<http://www.iceland.pl> - portal publikujący wiadomości pochodzące z Islandii.

<http://www.przebladislandzki.pl> – portal zawiera szereg informacji nt. aktualności i wydarzeń na Islandii.

2. Praca w Islandii

2.1. Podejmowanie pracy przez obywateli Polski w Islandii

2.1.1. Zasady dostępu obywateli Polski do islandzkiego rynku pracy

Rynek pracy w Islandii jest w pełni otwarty dla obywateli Unii Europejskiej, w tym Polski. Obywatel polski pragnący podjąć w Islandii zatrudnienie podlega obowiązkowi rejestracji w Narodowym Rejestrze Islandii (Þjóðskrá) www.skra.is. Po przybyciu na Islandię zaleca się udanie do najbliższego urzędu pracy gdzie u doradcy EURES (dane adresowe dostępne są na stronie www.eures.europa.eu) można uzyskać pomoc i poradę np. w sprawie znalezienia pracy, zakwaterowania, aplikowania o numer identyfikacyjny (kennitala) i innych formalności. Po znalezieniu pracy, podpisaniu kontraktu oraz uzyskaniu numeru kennitala można otworzyć konto bankowe i aplikować o kartę podatkową, a także załatwić formalności związane z pozwoleniem na pobyt (jest to jednak wymagane jedynie wówczas, gdy planujemy pobyt przekraczający 3 miesiące).

Strona islandzka zastrzega jednak, iż problemy ze znalezieniem pracy mogą mieć osoby nieznające języka angielskiego. Ponadto od przyjeżdżających do pracy oczekiwana jest gotowość do podjęcia nauki języka islandzkiego.

W Islandii dużo ofert pracy występuje zwykle w przemyśle rybnym oraz w rolnictwie, np. w gospodarstwach rolnych zajmujących się hodowlą trzody chlewnej i na fermach zwierząt futerkowych. Rośnie również zapotrzebowanie na wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników budowlanych.

2.1.2. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej w Islandii

Kto może założyć spółkę w Islandii?

Spółki akcyjne, prywatne z ograniczoną odpowiedzialnością do wartości kapitału nominalnego, oraz spółki prywatne oraz cywilne mogą być zakładane w Islandii przez osoby posiadające dowolne obywatelstwo. Osoby te muszą jednak spełniać odpowiednie wymagania prawne.

W niektórych wypadkach do założenia takich podmiotów przez osobę nie posiadającą statusu rezydenta Islandii lub objęcia stanowiska członka zarządu, dyrektora lub dyrektora oddziału takiego podmiotu, może być konieczne zezwolenie udzielone przez Ministra Handlu.

Zezwolenia takie nie są potrzebne obywatelom pozostałych państw OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) lub EOG (Europejski Obszar Gospodarczy), a obywatele EOG nie potrzebują zezwolenia na pracę w Islandii. W przeciwnym wypadku, większość założycieli podmiotu prawnego musi być rezydentami Islandii.

Spółka z siedzibą w pozostałych państwach członkowskich OECD lub EOG ma zasadniczo te same prawa do prowadzenia działalności w Islandii, co spółka z siedzibą w Islandii. Z reguły nie nakłada się ograniczeń na zagraniczną własność podmiotów gospodarczych, za wyjątkiem określonych sektorów o kluczowym znaczeniu dla państwa (takich jak rybołówstwo i przetwarzanie ryb).

Dowolna osoba (posiadająca status rezydenta lub nie) może założyć w Islandii szczególny rodzaj spółki - międzynarodową spółkę handlową. Celem takiej spółki jest obrót lub pośrednictwo w obrocie z podmiotami zagranicznymi (poza jurysdykcją islandzką), towarami oraz/lub usługami pochodzącymi spoza Islandii.

W Islandii nie nakłada się ograniczeń na zakup lub sprzedaż walut obcych.

Ogólne zasady tworzenia podmiotów gospodarczych w Islandii

Najważniejsze spółki akcyjne oraz prywatne z ograniczoną odpowiedzialnością podlegają rejestracji w Rejestrze Spółek z Ograniczoną Odpowiedzialnością (hlutafélagaskrá), Lindargata 9, 150 Reykjavík. Spółdzielnie rejestrują się w Rejestrze Spółdzielni (samvinnufélagaskrá), w tym samym miejscu. Spółki cywilne oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą rejestrują się

w biurze szeryfa (sýslumaður).

W chwili rejestracji Urząd Statystyczny przydziela numer identyfikacyjny, a urząd skarbowy numer VAT. Mogą też zostać wydane dodatkowe koncesje, np. koncesje przemysłowe.

Obcokrajowcy najczęściej zakładają w Islandii oddział spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Istnieje też możliwość utworzenia spółki samodzielnej (zależnej) w Islandii lub zakupu akcji spółek islandzkich, choć nie spółek zajmujących się rybołówstwem i przetwarzaniem ryb. Możliwe jest również utworzenie międzynarodowych spółek handlowych.

Pomocy przy utworzeniu spółek zagranicznych w Islandii udzielają adwokaci wyszczególnieni na liście podanej na stronie internetowej Adwokatury Islandzkiej, Álftamýri 9, 108 Reykjavík, <http://www.lmfi.is> (e-mail: lmfi@lmfi.is tel. 00 354 568 5620).

Spółki akcyjne posiadają wielu akcjonariuszy, a celem tych spółek jest pozyskanie kapitału, na przykład na giełdzie papierów wartościowych. Zasady dotyczące spółek z ograniczoną odpowiedzialnością są prostsze niż zasady dotyczące spółek akcyjnych. Spółki akcyjne muszą posiadać dwóch założycieli, dwóch akcjonariuszy, trzech członków zarządu oraz dyrektora. Wymagania dla spółek z ograniczoną odpowiedzialnością ograniczają się do jednego założyciela, jednego udziałowca, jednego członka zarządu w wypadku czterech lub mniejszej liczby udziałowców, nie ma też wymogu zatrudniania dyrektora. W spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością posiadających jednego udziałowca nie odbywają się zebrania zarządu i udziałowców. Przepisy dotyczące oddziałów są podobne dla obu rodzajów spółek, przy czym informacje, których publikacja jest obowiązkowa, są bardziej rygorystyczne dla spółek akcyjnych. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością muszą jedynie w chwili założenia podać do informacji liczbę udziałowców.

Stanowisko	Minimalna liczba osób potrzebnych w spółce akcyjnej	Minimalna liczba osób potrzebnych w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
Założyciel	2	1
Akcjonariusze	2	1
Członkowie zarządu	3	1 lub więcej w zależności od akcjonariuszy
Dyrektor	1	0

Rejestracja spółki w Islandii to proces prosty i nieskomplikowany. Rejestracja odbywa się w Rejestrze Spółek prowadzonym przez Dyrektoriat Podatkowy (<http://www.rsk.is>).

Międzynarodowe spółki handlowe muszą wystąpić o koncesję udzielaną przez Komitet Certyfikacyjny.

Opodatkowanie spółek

Stopa podatku dochodowego dla spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wynosi 18% netto. Stopa podatku dochodowego dla spółek cywilnych wynosi 26% netto. Stopa podatku dochodowego dla międzynarodowych spółek handlowych wynosi 5% netto.

Podatki od wartości majątku w wysokości 0,6% są nakładane na aktywa netto spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek cywilnych. Międzynarodowe spółki handlowe są zwolnione z podatku od wartości majątku.

Wypłacone dywidendy nie podlegają odliczeniu od zysków spółki wypłacających te dywidendy.

Eliminacja podwójnego opodatkowania dywidend wypłacanych przez jedną spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością drugiej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością odbywa się przez

umożliwienie specjalnego odliczenia dla spółki otrzymującej dywidendy.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest zobowiązana odprowadzić podatek wg stawki 10% od przekazywanych dywidend. Natomiast pobierany podatek podlega pełnemu odliczeniu przy ostatecznym rozliczeniu osób fizycznych posiadających status rezydenta. Jest on również zwracany spółkom z ograniczoną odpowiedzialnością. Osoby fizyczne płacą podatek w wysokości 10% od otrzymanych dywidend.

Aby uzyskać dalsze informacje dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej w Islandii, należy się skontaktować z:

Iceland Chamber of Commerce (Islandzka Izba Handlowa),

House of Commerce,

Kringlan 7,

103 Reykjavik.

Tel. : 00 354 510 7100.

<http://www.vi.is>

e-mail: mottaka@vi.is

Aby uzyskać dalsze informacje dotyczące rejestracji spółek, należy się skontaktować z:

The Internal Revenue Directorate (Dyrektoriatem Podatkowym)

<http://www.rsk.is>

Aby uzyskać dalsze informacje dotyczące kwestii podatkowych, należy się skontaktować z:

The Directorate of Internal Revenue (Dyrektoriatem Podatkowym),

Laugavegur 166,

150 Reykjavik

Tel. : 00 354 442 1000 (Call Center).

<http://www.rsk.is>

Aby uzyskać angielskie tłumaczenie ustawy o spółkach akcyjnych, prywatnych z ograniczoną odpowiedzialnością do wartości kapitału nominalnego, spółkach prywatnych i cywilnych oraz pozostałe powiązane informacje, należy się skontaktować z:

Ministerstwem Przemysłu i Innowacji (Ministry of Industries and Innovation):

Skulagata 4,

101 Reykjavik

Tel. : 00 354 545 9700, w godz. 8:30-16:00, od poniedziałku do piątku.

<https://www.government.is/ministries/ministry-of-industries-and-innovation/>

Aby uzyskać dalsze informacje dotyczące inwestowania w spółki islandzkie, należy się skontaktować z:

Agencją ds. inwestycji w Islandii, Inwestycje Ogólne (Invest in Iceland Agency, General Investments):

Borgartún 35 ,

105 Reykjavik

Tel. : 00 354 511 4000.

<http://www.invest.is>

e-mail: info@invest.is

2.2. Sposoby poszukiwania pracy w Islandii

2.2.1. Publiczne służby zatrudnienia

W każdym regionie kraju działa urząd pracy, największy znajduje się w regionie Reykjaviku (Vinnuáskjalningur Höfuðborgarsvæðisins).

Jako obywatel UE/EOG masz bezpłatny dostęp do usług islandzkich publicznych służb zatrudnienia. Islandzkim odpowiednikiem biura pracy jest Vinnumidlun. Adresy biur dostępne są na stronie internetowej Dyrekcji Pracy (Vinnumalastofnun), <http://www.vinnumalastofnun.is> (Svædisvinnumidlanir). Dostępna jest także wersja angielska tej strony. Możemy także rozpocząć poszukiwania pracy od oficjalnej strony internetowej EURES: <http://www.eures.europa.eu>. Regionalne publiczne urzędy pracy działają w całym kraju. Świadczą one nieodpłatne usługi na rzecz osób poszukujących pracy, a także pracodawców poszukujących pracowników.

2.2.2. Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES) mają oddział w Reykjavíku, gdzie doradcy EURES udzielają informacji na temat pracy i warunków życia na Islandii, a także pomagają osobom poszukującym pracy w jej znalezieniu. Strona internetowa <http://www.eures.is> dostarcza użytecznych informacji dodatkowych na temat życia i pracy na Islandii.

Praca sezonowa

Oferty pracy sezonowej można znaleźć w bazie ofert pracy EURES na stronie internetowej www.eures.europa.eu (należy wybrać katalog dla osób poszukujących pracy, następnie wybrać opcję szukaj pracy i określić lokalizację: Islandia). Są to w większości oferty z następujących branż: rolnictwo, hotelarstwo-gastronomia, przetwórstwo rybne. Osoby szukające pracy w hotelach mogą kontaktować się z ich menadżerami, pisząc e-maile w języku angielskim. Adresy poszczególnych hoteli na wyspie znaleźć można na następujących stronach: www.accommodation.is, www.visiticeland.com. Szukając natomiast sezonowego zatrudnienia na islandzkich farmach, warto zajrzeć na stronę: www.bondi.is. Praca na morzu, przy połowie ryb, jak i na lądzie przy ich selekcjonowaniu, czyszczeniu i pakowaniu jest typową pracą sezonową, z największym okresem produkcji w miesiącach luty-maj i wrzesień-październik. Na stronie www.samherji.is można wypełnić formularz – podanie o pracę w sektorze przetwórstwa rybnego.

EURES na Islandii

Kringlunni 1
103 Reykjavík
Tel: 00 354-515 4800
Fax: 00 354-511 2520
e-mail: eures@vmst.is
<http://www.eures.is>
<http://www.eures.europa.eu>
<https://www.facebook.com/EURESinIceland/>

2.2.3. Niepubliczne agencje pośrednictwa pracy

Prywatne agencje pośrednictwa pracy mogą funkcjonować pod warunkiem, że ich usługi są świadczone nieodpłatnie dla osób poszukujących pracy.

Agencje pośrednictwa pracy są czasami wykorzystywane przez firmy, zwłaszcza w regionie stolicy - tam też działa dziesięć agencji. Agencje proszą poszukujących pracy o rejestrację, tylko część dostępnych ofert pracy jest ogłaszana. Zazwyczaj są to stanowiska kierownicze lub eksperckie, gdzie wymagana jest znajomość języka islandzkiego. W obszarze technologii informatycznych (IT) oraz zaawansowanych technologii, znajomość islandzkiego nie jest czasami konieczna.

Adresy prywatnych agencji znajdziesz na stronie internetowej Dyrekcji Pracy:

<http://www.vinnumalastofnun.is> (Radningarþjónustur). Część z nich posiada wersje angielskie.

2.2.4. Prasa

Czytaj części ogłoszeniowe w gazetach: Morgunbladid, Frettabladid oraz DV. Oferty pracy publikowane są co niedziela w Morgunbladid. <http://www.mbl.is>, <http://www.frettabladid.is>, <http://www.dv.is> (wszystkie strony po islandzku).

2.2.5. Inne sposoby poszukiwania pracy

Związki zawodowe

Skontaktuj się z lokalnymi oddziałami związku zawodowego dla Twojego zawodu lub branży (stettarfelag, verkalydsfelag): Konfederacja Islandzkich Związków Zawodowych <http://www.asi.is>, Sætúni 1, 105 Reykjavik. Tel.: 00 354 53 55 600, e-mail: asi@asi.is.

Możesz tam otrzymać informacje na temat obecnych tendencji w zatrudnieniu dla Twojego zawodu, a także porady na temat tego, gdzie rozpocząć poszukiwania pracy. Możesz także na tej stronie znaleźć podręcznik islandzkiego prawa pracy.

2.2.6. Ubieganie się o pracę (wymagane dokumenty - CV, list motywacyjny i inne)

Dobrze jest przygotować swoją aplikację wraz z CV, certyfikatami, dyplomami i referencjami. Dla stanowisk, na których znajomość islandzkiego nie jest konieczna, możesz składać aplikację po angielsku, lub w niektórych przypadkach po skandynawsku. W wielu wypadkach wymagane jest skorzystanie ze specjalnych formularzy aplikacyjnych dostępnych w publicznych służbach zatrudnienia, a także prywatnych agencjach pośrednictwa pracy. Formularz aplikacyjny, który zazwyczaj wymagany jest dla ofert pracy promowanych przez EURES, można znaleźć na stronie internetowej: <http://www.eures.is>. Ubiegając się o pracę na Islandii, dobrze jest podkreślać, że przyjeżdżasz tu do pracy. Opisywanie, jak bardzo chciałbyś „zobaczyć Islandię” najlepiej zachować dla siebie, ponieważ może to dać pracodawcy (niesłuszne) wrażenie, że przyjeżdżasz tu jako poszukiwacz przygód, a nie pracownik.

2.3. Warunki pracy

2.3.1. Rodzaje umów o pracę

Umowa o pracę może mieć na początku charakter umowy ustnej, lecz pracodawca jest zobowiązany wręczyć Ci pisemne potwierdzenie lub deklarację nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od podjęcia pracy. Formularz umowy o pracę możesz pobrać ze strony <http://www.eures.is>. Formularz umowy o pracę ma pola dla wszystkich wymaganych informacji: krótki opis wykonywanej pracy, płace lub pensja stała, płatności miesięczne czy tygodniowe itp. Warunki układu zbiorowego pomiędzy związkami zawodowymi a pracodawcami, takie jak: stawki minimalne, prawo do dni wolnych od pracy i urlopu płatnego, ubezpieczenia, prawa emerytalne itp., uważa się za włączone do umowy o pracę. Umowa o pracę na warunkach mniej korzystnych niż warunki układu zbiorowego jest sprzeczna z prawem.

2.3.2. Czas pracy

Maksymalny tygodniowy czas pracy

Średni maksymalny tygodniowy czas pracy w ciągu czteromiesięcznego okresu referencyjnego nie może przekraczać 48 godzin na każdy okres siedmiodniowy, włącznie z godzinami nadliczbowymi. Czas pracy jest w tym kontekście definiowany jako czas czynnej pracy. Maksymalny tygodniowy czas pracy może być uśredniany na podstawie układu zbiorowego gdy okres referencyjny nie przekracza 6 miesięcy. W wyjątkowych przypadkach okres ten można wydłużyć do 12 miesięcy.

Dzienny okres odpoczynku

Czas pracy w ciągu każdej 24-godzinnej doby musi być zorganizowany w taki sposób, by zapewnić co najmniej 11 kolejnych godzin odpoczynku dla pracownika. O ile to możliwe, dzienny czas odpoczynku powinien przypadać pomiędzy 23 a 6 rano. Niezgodne z prawem jest organizowanie przez pracodawcę dnia roboczego dłuższego niż 13 godzin. W przypadku, gdy szczególne okoliczności wymagają odstępstwa od zasad dotyczących dziennego okresu odpoczynku, stosuje się następujące zasady: jeżeli pracownicy zostaną wyraźnie poproszeni o przybycie do pracy przed upływem 11-godzinnego okresu odpoczynku, dopuszczalne jest odroczenie odpoczynku i przyznanie go w późniejszym okresie. Musi to nastąpić na takich warunkach, iż 1,5 godziny (praca w dzień) wolnego przysługuje za każdą godzinę skrócenia odpoczynku. Dopuszczalne jest wypłacenie ekwiwalentu 0,5 godziny (praca w dzień) prawa do czasu wolnego, jeżeli pracownik sobie tego życzy. Odstępstwo jest także dopuszczalne w przypadku pracy zmianowej. Jest tak za każdym razem, gdy pracownik zmienia zmianę i nie może skorzystać z dziennych i/lub tygodniowych okresów odpoczynku pomiędzy końcem jednej zmiany a początkiem następnej. W takim przypadku, dzienny czas odpoczynku może zostać skrócony do 8 godzin. Praca zmianowa jest definiowana jako dowolna metoda organizacji pracy na zmiany, w ramach której pracownicy zastępują się nawzajem na tym samym stanowisku pracy według określonego systemu, który może być ciągły lub przerywany.

Pracownicy są także uprawnieni do przerwy w pracy trwającej co najmniej 15 minut w ciągu dnia pracy przekraczającego 6 godzin. Przerwy na kawę i posiłek są uznawane za przerwy w pracy.

Tygodniowy dzień wolny

W każdym 7-dniowym okresie pracownik musi mieć przynajmniej jeden dzień wolny od pracy, co jest bezpośrednio związane z dziennym czasem odpoczynku. Poniedziałek jest pierwszym dniem tygodnia w tym ujęciu. Jeśli to możliwe, tygodniowy dzień wolny powinien przypadać w niedzielę. Również jeśli jest taka możliwość każdy pracownik danej spółki powinien mieć ten dzień wolny od pracy.

Jeżeli to konieczne, po konsultacji ze swoimi pracownikami, firma może odroczyć tygodniowy dzień wolny, w przypadku gdy szczególne przyczyny sprawiają, że taki wyjątek jest nie do uniknięcia. Jeżeli zachodzi szczególna potrzeba zorganizowania pracy w sposób, który wymaga odroczenia tygodniowego dnia wolnego, należy zawrzeć w tym zakresie szczególne porozumienie.

Pracownicy nocni

Pracownicy nocni to pracownicy, którzy pracują więcej niż trzy godziny pomiędzy godziną 23 a 6 rano regularnie w ramach swojej pracy. Pracodawcy są zobowiązani podejmować wszelkie rozsądne kroki dla zapewnienia, by „normalne” godziny pracy pracowników nocnych nie przekraczały 8 godzin w każdych 24 godzinach.

W przypadkach gdy praca nocna wiąże się ze szczególnymi zagrożeniami, silnym obciążeniem fizycznym lub psychicznym, zabroniona jest praca przez czas dłuższy niż 8 godzin w każdych 24 godzinach.

2.3.3. Urlop wypoczynkowy

Generalnie masz prawo do dwóch dni urlopu za każdy miesiąc. We wszystkich umowach o pracę zawarty jest przepis o płacy za okres urlopu. Minimalna kwota wynosi 10,17% ponad pensję podstawową. Kwota ta może być wypłacana miesięcznie na specjalny rachunek bankowy (orlofsreikningur). Może ona zostać doliczona do ostatniej wypłaty, jaką otrzymujesz przed odejściem na urlop. W czasie urlopu możesz otrzymywać swoją zwykłą płacę. Osobom pracującym w godzinach nadliczbowych, dodatkowa płaca wakacyjna może być wypłacana na ich rachunek lub może być wypłacana w momencie rozpoczęcia urlopu. Kwota ta może zostać wypłacona

ryczałtowo w momencie wygaśnięcia umowy lub po zaprzestaniu pracy dla danej spółki. Nie zaleca się pobierania płacy wakacyjnej w ramach pensji miesięcznych.

Zgodnie z przepisami urlop roczny musi wynosić dwa dni za każdy miesiąc pracy. Jeżeli pracownik pracował przez rok, jest on uprawniony do rocznego urlopu i płacy wakacyjnej w wysokości 24 dni. Jeżeli pracownik pracował przez tylko część roku, prawo do płacy wakacyjnej przysługuje w wymiarze proporcjonalnym.

Dla celów przepisów urlopowych choroba, wypadek lub dzień wolny liczy się jako dzień roboczy. Według ustawy o urlopie macierzyńskim i rodzicielskim, okres wakacyjny należy zaliczyć jako czas pracy z pełnym prawem do uprawnień związanych z pracą.

Niedziele i inne dni wolne nie liczą się jako dni wakacji, podobnie jak pierwszych pięć sobót wakacji.

Okres wakacyjny trwa od 2 maja do 15 września. Pracodawca i pracownik uzgadniają okres urlopu rocznego. Pracodawca jest zobowiązany spełnić, o ile to możliwe, prośby pracownika dotyczące okresu wakacyjnego.

2.3.4. Wynagrodzenie za pracę

Zazwyczaj pensje są wypłacane miesięcznie, czasami tygodniowo. Pensje zazwyczaj deponowane są na rachunku bankowym pracownika. Płace za pracę wykonywaną nieregularnie mogą być wypłacane w gotówce. We wszystkich przypadkach, pracodawca jest zobowiązany doręczyć Ci pisemny lub wydrukowany pasek pensji, z liczbą godzin i godzinową stawkę płacy lub pensji miesięcznie. Pasek powinien także zawierać informacje na temat pobranych podatków, składki na fundusz emerytalny, opłat z tytułu członkostwa w związkach zawodowych itp.

Wysokość wynagrodzenia na Islandii określona jest w porozumieniach zawartych między związkami zawodowymi i pracodawcami (dotyczy to również pracowników pozostających poza związkiem zawodowym). Tego typu porozumienia odnoszą się do 90% rynku pracy. Pensje niższe niż określone w porozumieniu, są niezgodne z prawem. Minimalna pensja uzależniona jest od wykształcenia i doświadczenia zawodowego, dlatego istotne jest upewnienie się czy posiadamy ze sobą wszystkie dokumenty potwierdzające odpowiednie kwalifikacje. Więcej informacji, w tym kontakt z lokalnym związkiem zawodowym, można uzyskać na stronie internetowej <http://www.asi.is>. Powszechnie przyjętą praktyką jest indywidualne negocjowanie wysokości wynagrodzenia oraz pozostałych warunków zatrudnienia z przyszłym pracodawcą. Poniżej przedstawione są średnie miesięczne zarobki brutto w niektórych zawodach (dane za rok 2019 dostępne na stronie www.statice.is):

Menadżerowie - 1,216 tys. ISK

Specjaliści - 821 tys. ISK

Technicy i zawody pokrewne - 791 tys. ISK

Pracownicy biurowi - 577 tys. ISK

Pracownicy usług, sprzedawcy - 554 tys. ISK

Rzemieślnicy - 750 tys. ISK

Robotnicy wykwalifikowani - 635 tys. ISK

2.4. Podatki

2.4.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych

W Islandii wyróżniamy obowiązek podatkowy ograniczony (dla osób przebywających krócej niż 6 miesięcy w ciągu 12 miesięcznego okresu) oraz obowiązek podatkowy nieograniczony (rezydenci), czyli płacony od wszystkich dochodów bez względu z jakiego źródła pochodzą. Podstawa do naliczenia podatku to dochód uzyskany w danym miesiącu po odtrąceniu składek na fundusz emerytalny. Składka na fundusz emerytalny wynosi 4% od ogólnych dochodów. Podatek

natomiast dzieli się na podatek od dochodów 22.9% - 31,8% oraz podatek na cele lokalne 14,41%. W Islandii istnieją trzy progi podatkowe. Dochód miesięczny wyznacza wysokość płaconego podatku. Zgodnie z danymi z roku 2020 w Islandii istnieją następujące progi podatkowe:

Pierwszy - dochód miesięczny do 336.916 ISK – 35,04%

Drugi - dochód miesięczny od 336.917 do 945.873 ISK - 37,19%

Trzeci - dochód miesięczny przekraczający 945.873 ISK – 46,24%

Osobista ulga podatkowa (dochód zwolniony z podatku)

Przy naliczaniu podatku brana jest pod uwagę osobista ulga podatkowa, która wynosi w roku 2020 54.628 ISK miesięcznie (655.538 ISK rocznie). Odprowadzaniem zaliczki na podatek zajmuje się pracodawca. Pracownik, aby skorzystać z osobistej ulgi podatkowej zobowiązany jest dostarczyć pracodawcy kartę podatkową, którą otrzymuje u Naczelnika Krajowej Izby Skarbowej. W celu ubiegania się o kartę podatkową należy posiadać prawo pobytu oraz numer identyfikacyjny (kennitala). Karta daje prawo do otrzymania osobistej ulgi podatkowej w czasie pobytu na terenie Islandii. Czas pobytu wylicza się na podstawie danych z Państwowego Rejestru Islandii. Jest on liczony od dnia przyjazdu na Islandię do czasu opuszczenia kraju. Pracodawca wg tej karty odpowiednio potrąca zaliczkę na podatek od płac i odprowadza go do urzędu skarbowego.

Rozliczenie podatkowe

Islandia dzieli się na dziewięć okręgów podatkowych. Rozliczenie podatkowe należy przedłożyć w odpowiednim do miejsca zamieszkania urzędzie podatkowym do marca roku następnego po roku, którego dotyczy zeznanie lub co najmniej tydzień przed ewentualnym wyjazdem z kraju. Rozliczenie można dokonać osobiście w urzędzie podatkowym, korespondencyjnie lub też elektronicznie na stronie urzędu podatkowego www.rsk.is. Do rozliczenia elektronicznego wymagany jest specjalny kod, o który można strącić się na stronie www.skattur.is. Kod przesyłany jest na adres domowy lub też na adres elektroniczny naszego rachunku bankowego. W przypadku nie złożenia zeznania podatkowego nałożenie podatku związane jest z przewidywanymi dochodami i podatek naliczany jest na podstawie tych przewidywań. Rozliczenie podatku następuje pod koniec lipca następnego roku, po roku podatkowym. Ewentualne skargi i odwołania należy kierować do naczelnika odpowiedniego urzędu podatkowego w terminie 30 dni od otrzymania informacji o rozliczeniu. Od decyzji naczelnika urzędu można się odwołać do komisji podatkowej, w ciągu trzech miesięcy od daty wydania decyzji. Szczegółowe informacje o podatku od dochodów osobistych, stopie podatków, terminach płatności, ulgach oraz wypełnianiu deklaracji podatkowych można znaleźć na stronie www.rsk.is.

2.4.2. Podatek VAT

Podstawowa stawka VAT wynosi 24%, przy czym podatek VAT od towarów lub usług eksportowanych podlega zwrotowi przy eksporcie. Stawka podatku VAT na większość produktów spożywczych wynosi 7%. W Islandii istnieje możliwość zwrotu podatku VAT za zakupione towary przeznaczone do użytku poza granicami kraju. Warunki ubiegania się o zwrot podatku VAT zapłaconego na Islandii są następujące:

- ubiegającym się o zwrot podatku jest osoba fizyczna zamieszkała na stałe poza terytorium Islandii
- nabycie towaru zostało dokonane w specjalnie do tego wyznaczonym punkcie sprzedaży
- łączna kwota nabytych towarów musi wynosić co najmniej 4000 ISK.

Podstawą do ubiegania się o zwrot VAT przy wyjeździe z Islandii jest wydany przez sklep specjalny druk Tax Free, dowód zapłaty za towar, okazanie zakupionych przedmiotów oraz dokument podróży. Punkty odbioru podatku VAT dla turystów znajdują się m.in. na lotnisku

międzynarodowym Keflavik, w Centrum Informacji Turystycznej w Reykjaviku oraz w sklepie Duty Free w Akureyri.

Szczegóły w zakresie zwrotu podatku VAT można znaleźć na stronie

<https://www.planetpayment.com>

lub pod adresem:

<https://www.tollur.is/english/>

Dyrekcja Celna

Tryggvagata 19, 101 RVK

Tel. 00 354-560 0300, (w godz. 8:00-15:30)

e-mail: customs@customs.is

2.4.3. Polsko-islandzka umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania

Dzięki umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej między Polską, a Islandią unika się dwukrotnego opodatkowania tego samego dochodu w Polsce i Islandii. Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku została sporządzona w Reykjaviku dnia 19 czerwca 1998 r. W umowie tej została zawarta zasada proporcjonalnego rozliczenia dochodów z zagranicy. Wg metody odliczania proporcjonalnego dochód osiągną w Islandii jest opodatkowany w Polsce, ale od należnego podatku odlicza się podatek zapłacony w Islandii. Metoda ta z reguły jest bardziej niekorzystna od metody wyłączenia z progresją, w przypadku której nie odlicza się podatku zapłaconego za granicą. W związku z wejściem abolicji podatkowej (ustawa z dnia 6 sierpnia 2008 r.) została wprowadzona znacząca ulga podatkowa dla osób osiągających dochody w Islandii opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Jej istotą jest wyrównanie wysokości podatku płaconego przy rozliczaniu dochodów zagranicznych metodą odliczenia proporcjonalnego z obciążeniami podatkowymi, które trzeba byłoby ponieść, gdyby dochody te zostały rozliczone metodą wyłączenia z progresją. Ustawa abolicyjna w praktyce zwalnia z podatku w Polsce dochody uzyskane w Islandii i opodatkowane zasadą odliczenia proporcjonalnego. Osoby zobowiązane do rozliczenia swoich dochodów w Polsce przedmiotową ulgę abolicyjną odliczają ją w zeznaniu rocznym.

2.4.4 Podatek kościelny

Wszystkie osoby powyżej 16 roku życia zameldowane na terenie Islandii zobowiązane są do opłacania podatku kościelnego na wskazany przez siebie prawnie zarejestrowany Kościół lub związek wyznaniowy. Osoby, które nie należą do żadnej grupy wyznaniowej są zobowiązane przekazać ten podatek na Uniwersytet Islandzki. Państwo pomimo podatku kościelnego finansowo wspiera i promuje luteranizm jako oficjalną religię kraju. Kościół Ewangelicko-Augsburski, jest kościołem państwowym i korzysta z przywilejów niedostępnych dla innych wyznań w kraju.

2.4.5 Podatki dodatkowe

Wszystkie osoby fizyczne w wieku od 16 do 69 roku życia podlegające obowiązkowi rozliczenia w Islandii podatku od dochodów osobistych są również zobowiązane do wniesienia składki na Fundusz Budowlany Osób Starszych. Od roku 2010 został również wprowadzony obowiązkowy podatek radiowo-telewizyjny.

2.5. Zabezpieczenie społeczne

2.5.1. Zasiłek rodzinny

Zasiłki rodzinne na dziecko (dzieci) są określane i wypłacane w zależności od dochodu oraz majątku zadeklarowanego za poprzedni rok kalendarzowy. Zaliczki są przekazywane 1 sierpnia

i 1 listopada każdego roku. Roczna kwota zasiłku zależy od wieku dziecka oraz tego, czy jego rodzice są małżonkami, osobami wspólnie zamieszkałymi lub osobami samotnie wychowującymi dziecko. Jeśli dochód brutto przekracza określoną kwotę, zasiłki są zmniejszane według określonych zasad. W Islandii zasiłek rodzinny wypłacany jest rodzicom na dzieci pozostające na ich utrzymaniu do czasu ukończenia przez nie 18 roku życia. Dotyczy to również dzieci, które nie przebywają na terenie Islandii. Aby otrzymać taki zasiłek należy spełnić określone warunki. Podanie o przyznanie zasiłku na dzieci należy złożyć w islandzkim urzędzie podatkowym (Ríkisskattstjóri - RSK). Do otrzymania zasiłku konieczne jest przedłożenie następujących danych:

- Dane wnioskodawcy, imię i nazwisko, adres zamieszkania w Islandii i w kraju rodzinnym.
- Informacje o współmałżonku, imię i nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania.
- Imiona i nazwiska oraz daty urodzenia dzieci do lat 18.
- Zasiłki na dzieci otrzymane w kraju stałego pobytu w roku dochodowym.
- Dochody wnioskodawcy i współmałżonka w kraju rodzinnym.

Powyższe informacje składa się na specjalnym formularzu RSK 3.20 i RSK 3.21. Zamiast formularza RSK 3.20 można przedłożyć formularz E-411 z danymi o rodzinie i informacjami o otrzymanych w kraju rodzinnym zasiłkach na dzieci. Formularz RSK 3.21 można zastąpić potwierdzoną kopią rozliczenia podatkowego. Dokumenty muszą być potwierdzone przez odpowiednie władze w kraju rodzinnym wnioskodawcy. Wysokość zasiłku na dzieci obliczana jest na podstawie danych rodzinnych wnioskodawcy oraz dochodów, zarówno w Islandii jak i w kraju rodzinnym. Od naliczonego w Islandii zasiłku odlicza się kwotę zasiłku przyznanego w kraju rodzinnym. Różnica wypłacana jest rodzicowi przebywającemu w Islandii. Szczegóły w tym zakresie na stronie www.rsk.is lub pod adresem:

Ríkisskattstjóri
Laugavegi 166
150 Reykjavík
e-mail: rsk@rsk.is
Tel: +354 442 1000

2.5.2. Zasiłek dla bezrobotnych

Wszystkie osoby uczestniczące w życiu zawodowym w Islandii poprzez przepracowanie pewnego okresu w Islandii i płacenie podatku w charakterze pracobiorcy, mogą wysunąć wniosek o przyznanie im zasiłku dla bezrobotnych. Minimalny czas pracy, który uprawnia do zasiłku to 10 tygodni płatnej pracy na ćwierć etatu, w okresie ostatnich 12 miesięcy (prawo do częściowego zasiłku). Maksymalny czas otrzymywania zasiłku na terenie Islandii wynosi 4 lata. O zasiłek dla bezrobotnych mogą się ubiegać osoby w wieku 16-70 lat, których miejscem stałego pobytu jest Islandia. Osoby te zobowiązane są do zarejestrowania się w islandzkim urzędzie pracy (Vinnuálastofnun). Szczegółowe informacje oraz wzór wniosku o zasiłek dla bezrobotnych znajduje się na stronie internetowej urzędu pracy: <https://vinnuálastofnun.is/en/unemployment-benefits> lub bezpośrednio w jego siedzibie. Warunkiem uzyskania zasiłku jest aktywne poszukiwanie pracy i gotowość do podjęcia zatrudnienia w dowolnym miejscu na terenie Islandii.

2.5.3. Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do Islandii

Osoba bezrobotna, która uzyskała prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia w Polsce i wyjeżdża do Islandii w celu poszukiwania pracy, ma prawo do transferu zasiłku dla bezrobotnych z Polski do Islandii. Należy w tym celu uzyskać odpowiedni formularz PD U2. Instytucja, która wydaje ten formularz, jest urząd pracy, który przyznał zasiłek. W celu dokonania transferu przyznanego zasiłku trzeba być zarejestrowanym w urzędzie pracy przez okres minimum 4 tygodni od chwili utraty

pracy (właściwy urząd pracy może wydać zgodę na wyjazd przez upływem tego terminu). Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do Islandii może być dokonany jednokrotnie między dwoma okresami zatrudnienia na okres maksymalnie 3 miesięcy. Prawo do transferowania zasiłku dla bezrobotnych może być realizowane jedynie wówczas, kiedy migrujemy w celu poszukiwania pracy i podjęcia zatrudnienia. Nie ma natomiast możliwości transferu zasiłku, gdy wyjeżdżamy w celu podjęcia studiów lub rozpoczęcia działalności gospodarczej. Po przyjeździe do Islandii należy zarejestrować się w ciągu 7 dni od przyjazdu w islandzkim urzędzie pracy, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania, jako osoba poszukująca pracy. Szczegóły w zakresie zasiłków dla bezrobotnych można znaleźć na stronie islandzkiego urzędu pracy www.vinnumalastofnun.is lub udając się do urzędu pracy w Reykjavíku (Vinnumalástofnun, Kringluni 1, 103 Reykjavík, numer telefonu 00354 515 4800, e-mail: postur@vmst.is).

2.5.4. Świadczenia emerytalne

Islandzka emerytura jest połączeniem środków pieniężnych z Funduszy Emerytalnych oraz Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń. Są to instytucje współpracujące ze sobą ale jednocześnie funkcjonujące niezależnie od siebie. Prawo do emerytury w Funduszu Emerytalnym zależy przede wszystkim od wysokości wpłacanych składek. Emerytura z Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń zależna jest natomiast od długości okresu zamieszkiwania w Islandii. Jeżeli uzyskane prawa do emerytury z Funduszy Emerytalnych są niewielkie prawo do emerytury i innych zasiłków gwarantowane jest przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń. Na rynku islandzkim działa kilkanaście funduszy emerytalnych. Przynależność do określonego funduszu emerytalnego określa najczęściej umowa zbiorowa podpisana między pracodawcą, a związkami zawodowymi. Wszyscy pracownicy w wieku od 16 do 70 lat mają obowiązek ubezpieczenia się w funduszach emerytalnych. Pracodawcy zobowiązani są do odprowadzania od pensji pracowników kwoty przeznaczonej na poczet składki na fundusz emerytalny i uiszczania jej wraz ze swoją należną częścią. Najniższa składka wynosi 12% od kwoty wynagrodzenia, która z kolei dzieli się na 4% składki pracownika pobieranej od kwoty wynagrodzenia i 8% składki pracodawcy. Istnieje również możliwość dodatkowego oszczędzania emerytalnego, ponad określone minimalne stawki, w specjalnych funduszach lub też na kontach oszczędnościowych funduszy inwestycyjnych. Emerytura wypłacana jest co miesiąc, w równych kwotach do końca życia. Dolna granica wieku przejścia na emeryturę zależy od przynależności do określonego funduszu emerytalnego. Większość funduszy określa ją na 67 lat. Można przyspieszyć bądź odłożyć moment przejścia na emeryturę (między 62 a 70 rokiem życia) i przez to zwiększyć lub obniżyć kwotę miesięcznych wypłat. Jeżeli osoba należąca do funduszu emerytalnego zdecyduje się na przyspieszenie przejścia na emeryturę, otrzymuje ją wtedy przez dłuższy okres ale w mniejszych kwotach. Jeśli natomiast przejdzie na emeryturę później, pobiera ją przez krótszy okres, za to miesięczne wypłaty są wyższe. Emerytura z Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń (Tryggingastofnun) wypłacana jest począwszy od 67 roku życia, niezależnie od sytuacji społecznej czy rodzinnej. Kobiety i mężczyźni mają takie same prawa. Aby uzyskać prawo do emerytury, dana osoba powinna być zameldowana w Islandii przynajmniej przez trzy lata pomiędzy 16 a 67 rokiem życia. Zamieszkiwanie przez 40 lat, w wieku od 16 do 67 roku życia, daje prawo do pełnej emerytury, natomiast krótszy okres obniża odpowiednio przysługującą kwotę. W ten sposób wysokość wypłacanej emerytury zależy od długości okresu zamieszkiwania w Islandii. Wysokość emerytury jest określona prawem, lecz wypłaty z tytułu ubezpieczeń społecznych biorą pod uwagę zmiany kosztów utrzymania, a także dwie podstawy do wypłaty: kwotę podstawową (grunnlífeyrir) i kwotę zależną od dochodów (tekjutrygging). Wszyscy, którym emerytura przysługuje, mają prawo do kwoty podstawowej oraz zależnej od dochodów lecz czynniki takie jak np. sytuacja rodzinna i dochody mają wpływ na wysokość świadczenia. Szczegóły w sprawie można znaleźć na stronie www.tr.is lub pod adresem Tryggingastofnun

Laugavegi 114
105 Reykjavík
e-mail: tr@tr.is
Tel.: 00 354 560 4400 (w godz. 9:00-15:00)

2.5.5. Zasiłki socjalne

Obowiązek zapewnienia pomocy wynikających z trudnych sytuacji życiowych spoczywa na gminach. Celem pomocy jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Gmina zobowiązana jest do zapewnienia finansowego i społecznego bezpieczeństwa i przyczynienie się do dobrobytu mieszkańców na płaszczyźnie wspólnej pomocy. Poprzez usługi społeczne rozumie się różnorodne usługi, pomoc i poradnictwo. Prawo do pomocy społecznej mają wszystkie osoby posiadające stałe miejsce zamieszkania na Islandii. W celu uzyskania pomocy należy zwrócić się do oddziału opieki socjalnej w swojej dzielnicy bądź mieście. Pomoc jaką można otrzymać dotyczy porady w sprawach rodzinnych, pomoc z powodu problemów finansowych i mieszkaniowych. Istotne informacje z zakresu świadczeń socjalnych, jak również opieki zdrowotnej na Islandii zawiera broszura informacyjna: „Twoje uprawnienia do zabezpieczenia społecznego na Islandii” wydana przez Komisję Europejską, dostępna w wersji elektronicznej na stronie: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=858&langId=pl> (dział: Twoje prawa w każdym kraju, broszura dostępna jest w również w języku polskim).

2.5.6. Islandzki Czerwony Krzyż

Zadaniem Islandzkiego Czerwonego Krzyża jest uzupełnianie opiekuńczej roli Państwa. W tym celu organizacja pozyskuje od społeczeństwa środki finansowe, produkty żywnościowe, różnego typu dobra materialne, które następnie przekazuje potrzebującym. Od ofiarności i hojności darczyńców zależy zakres i skala pomocy. Organizacja ta posiada ośrodki pomocy takie jak: noclegownie, domy pobytu dziennego, domy interwencji kryzysowej dla kobiet z dziećmi, świetlice terapeutyczne, integracyjne. Ośrodki pomocy oprócz schronienia, zaspokojenia podstawowych potrzeb ludzkich zapewniają często także opiekę lekarza lub psychologa. Islandzki Czerwony Krzyż realizuje również wiele projektów integracyjnych dla obcokrajowców. Szczegóły dotyczące działalności Islandzkiego Czerwonego Krzyża znaleźć można na stronie www.redcross.is lub pod adresem:

Rauði kross Íslands
Efstaleiti 9
103 Reykjavík
e-mail: central@redcross.is
Tel.: +354 570 4000

2.5.7. Pomoc rodzinie (Fjölskylduhjálp Íslands)

Jest to organizacja charytatywna działająca na terenie Reykjavíku. Fjölskylduhjálp Íslands powstała w 2003 roku i oparta jest na pracy wolontariuszy. Celem organizacji jest pomoc rodzinom ubogim i wykluczonym społecznie. Obecnym głównym działaniem organizacji jest pomoc żywnościowa potrzebującym. Paczki żywnościowa rozdawane są kilka razy w miesiącu w określonych godzinach. Szczegóły w tym zakresie można znaleźć na stronie www.fjolskylduhjalp.is (w języku islandzkim) lub pod adresem:

Fjölskylduhjálp Íslands
Íðufell 14
111 Reykjavík

e-mail: hjalp@fjolskylduhjalp.is
Tel.: +354 551 3360

2.5.8. Zasiłek mieszkaniowy

W Islandii istnieje możliwość ubiegania się o zwrot części kosztów opłaty za czynsz. O zasiłek mieszkaniowy należy starać się w ośrodku usług społecznych gminy miejsca zameldowania. Zasiłek mieszkaniowy nie przysługuje osobom mieszkającym w pensjonacie, w mieszkaniach robotniczych lub w wynajętym pokoju. Przed złożeniem wniosku o zasiłek mieszkaniowy należy kopię umowę najmu mieszkania potwierdzić z oryginałem u notariusza publicznego Sýslumaður (www.syslumenn.is - informacje o zasiłku mieszkaniowym można znaleźć na stronie ośrodka usług społecznych danej gmin lub na stronie Ministerstwa Spraw Społecznych: <https://www.government.is/ministries/ministry-of-social-affairs/>

2.6. Centrum Wielokulturowe (ASETUR Alþjóðasetur ltd.)

Centrum świadczy bezpłatne usługi w zakresie pomocy adwokackiej dla emigrantów w Islandii. Ponadto udziela informacji osobom potrzebującym pomocy w różnych sprawach np.: gdzie można otrzymać islandzki numer ewidencyjny (kennitala) czy wszelkiego rodzaju druki niezbędne do przedłożenia w instytucjach publicznych. Centrum posiada również informacje związane z takimi sprawami jak: pozwolenie na pobyt, ubezpieczenie, szkoły, mieszkania i inne, które dotyczą Twoich podstawowych praw. Centrum zatrudnia prawnika, który prowadzi bezpłatne porady prawne. Jeśli istnieje podejrzenie, że Twoje prawa zostały naruszone możesz skorzystać z porady prawnej. Ponadto Centrum oferuje usługi w zakresie tłumaczeń w ponad 50 językach (również w języku polskim), a także oferuje kursy języka islandzkiego dla emigrantów.

Centrum Wielokulturowe (ASETUR Alþjóðasetur ltd.)

Alfabakka 14

109 Reykjavik, Iceland

<http://www.asetur.is>

e-mail: asetur@asetur.is

Tel: 00 354 530 9300 (pn.- czw. godz. 8-16, pt. godz. 8-15), tel. alarmowy czynny całą dobę:

00 354 651 9300

Biuro czynne jest od poniedziałku do czwartku w godzinach od 08:00-16:00, w piątek w godzinach od 08:00-15:00.

3. Warunki życia

3.1. Zakwaterowanie

Wynajem mieszkań

Islandzki rynek prywatnych mieszkań jest duży, obejmuje w zasadzie w 75-85% zasobu mieszkaniowego. Rynek zakwaterowania na zasadach najmu jest zatem ograniczony. Czynsze w Reykjaviku i regionie stolicy są generalnie wyższe niż w większości innych miast.

Koszt miesięcznego wynajmu jednego pokoju z kuchnią i łazienką to wydatek rzędu 50.000 ISK (410 euro). Za mały apartament zapłacimy przynajmniej 80.000 - 90.000 ISK (656 - 738 euro) za każdy miesiąc. Średnie ceny za metr kwadratowy to około 1500 - 1800 ISK (12 - 15 euro) na przedmieściach i nieco drożej w centrum miasta.

W regionie Reykjaviku nieco ofert publikuje strona <http://www.leigulistinn.is> oraz gazety: <http://www.mbl.is>, <http://www.dv.is>, <http://www.frettabladid.is> >Húsnæði í boði (wszystkie po islandzku). Możesz także ogłaszać się na tablicach ogłoszeń w supermarketach i na uniwersytetach. Zakwaterowanie na wynajem jest najczęściej nieumeblowane. Czynsz jest zazwyczaj płatny miesięcznie, ostatniego dnia miesiąca z góry.

W regionie Reykjavíku działają małe hotele i pensjonaty (kosztujące mniej w zimie i więcej w trakcie sezonu turystycznego), mogą one być najlepszym wyborem w krótkim terminie, na czas poszukiwania stałego rozwiązania <http://www.accommodation.is>. Najtańsze jest najprawdopodobniej schronisko młodzieżowe (Farfuglaheimilið), Sundlaugavegur 34, 105 Reykjavík. Tel.: 00 354 553 8110, fax: 00 354 588 9201.

Kupowanie nieruchomości

Jeżeli chcesz pozostać na stałe na Islandii, budowa mieszkania lub domu może być rozsądnym posunięciem. Państwowy Fundusz Finansowania Budownictwa Mieszkaniowego oferuje kredyty za 70-90% ceny. Informacje po angielsku, duńsku i polsku możesz uzyskać na stronie <http://www.ils.is>.

3.2. Ceny wybranych artykułów i usług w koronach islandzkich (ISK) w 2020r. :

mleko (1 l) = 170,95
chleb (500 g) = 410,29
ryż (1 kg) = 368,01
jaja (12 szt.) = 682,83
filet z kurczaka (1 kg) = 1988,49
wołowina (1 kg) = 3410,24
jabłka (1 kg) = 331,72
banany (1 kg) = 303,16
pomarańcze (1 kg) = 326,31
pomidory (1 kg) = 567,35
ziemniaki (1 kg) = 314,12
cebula (1 kg) = 229,22
sałata (1 szt.) = 309
woda (1,5 l) = 235,39
piwo (0,5 l) = 392,51
bilet komunikacji miejskiej normalny = 480

Średni szacowany koszt miesięcznego utrzymania w Islandii wynosi około 110.000 ISK (902 euro). Najniższe ceny artykułów żywnościowych oferują supermarkety „Bónus” oraz „Krónan”.

3.3. Prawo jazdy

Na Islandii ograniczenie wieku dla posiadania prawa jazdy wynosi 17 lat dla kategorii B (samochód/furgonetka).

Nie wolno posiadać prawa jazdy z więcej niż jednego państwa EOG. Prawa jazdy wydawane w Unii Europejskiej są ważne na Islandii, a po wygaśnięciu mogą być odnawiane.

Aby uzyskać pierwsze prawo jazdy, należy zdać egzamin praktyczny. Nowe prawo jazdy można wydać jedynie osobie mającej stałe miejsce zamieszkania na Islandii. Wniosek o prawo jazdy można złożyć w placówkach policji w całej Islandii.

Wniosek musi zawierać pisemne oświadczenie, że wnioskodawca nie uzyskał innego prawa jazdy wydanego w państwie EOG, oraz że jego prawo jazdy nie zostało cofnięte. Szkoła Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego jest wspólnym projektem Islandzkiego Urzędu Transportu oraz władz lokalnych Islandii. Wszystkie dzieci w wieku 3 do 7 lat automatycznie zostają uczniami Szkoły Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego co roku, nieodpłatnie, do ukończenia siódmego roku życia. Obecnie materiały edukacyjne wykorzystywane w szkołach składają się głównie z podręczników i materiałów audio. Ponadto, każde dziecko otrzymuje kolorowaną kartę do

gry oraz kartkę urodzinową. Rodzice otrzymują specjalne listy zawierające informacje na temat rozwoju dziecka oraz nauki bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Ważnych informacji z zakresu wydawania praw jazdy udziela Islandzki Urząd Transportu ([Samgöngustofa](http://www.samgongustofa.is)): Armúla 2, 108 Reykjavík, Tel.: 00 354 480 6000 - <http://www.icetra.is/> (strona w języku angielskim), e-mail: icetra@icetra.is (godziny otwarcia: 9-16).

3.4. System edukacji w Islandii

System edukacji na Islandii podzielony jest na 4 etapy:

- **Leikskóli - przedszkole** dla dzieci poniżej 6 lat,
- **Grunnskóli - szkoła obowiązkowa** (podstawowa + gimnazjum) dla dzieci w wieku od 6-16 lat, Rok szkolny trwa od 1 sierpnia do 31 maja.
- **Framhaldsskóli - szkoła średnia** dla młodzieży od 16-20 lat, Rok szkolny, który trwa 9 miesięcy od jesieni do wiosny.

Główne typy szkół średnich:

- liceum ogólnokształcące - oferuje wszechstronne wykształcenie trwające 4 lata, który jest zakończony egzaminem maturalnym,
 - szkoła zawodowa - oferuje teoretyczne i praktyczne zajęcia związane ze zdobyciem kwalifikacji zawodowych,
 - liceum zawodowe - łączy program liceum ogólnokształcącego i liceum zawodowego, szkoli specjalistów w danym zawodzie,
 - specjalistyczna szkoła zawodowa - przygotowuje pracownika wykwalifikowanego.
- **Háskóli -- szkoła wyższa** dla osób w wieku powyżej 20 lat. W większości szkół rok akademicki trwa od sierpnia do maja i jest podzielony na dwa semestry, jesienny i wiosenny. Semestr jesienny trwa od sierpnia do końca grudnia, a semestr wiosenny od stycznia do maja.

Kształcenie dorosłych

Istnieją szkoły wieczorowe dla dorosłych oraz centra kształcenia ustawicznego na poziomie szkoły średniej. W takiej szkole uczestnicy płacą część kosztów nauki, część pokrywa budżet państwa. Istnieje także możliwość nauki zaocznej. Różne kursy edukacyjne są organizowane przez szkoły prywatne, firmy i stowarzyszenia. Związki zawodowe, firmy i instytucje mogą opłacać czesne szkół, do których uczęszczają ich pracownicy.

Szkoły oferują naukę wieczorową dla maturzystów, którzy ukończyli 18 lat, a chcieliby dokończyć szkołę średnią. Program składa się z programu ogólnokształcącego i zawodowego. Centrum kształcenia ustawicznego prowadzi zajęcia w różnych miejscach w Islandii. Współpracują one z szkołami średnimi, wyższymi, władzami, pracownikami, pracodawcami i prywatnymi przedsiębiorcami.

Szkoły zaoczne są oferowane na poziomie szkoły średniej i wyższej, na przykład w College'u Praktyki Zawodowej w Akureyri, Uniwersytecie Islandzkim, Uniwersytecie w Reykjavíku i Uniwersytecie w Akureyri. Wyższa Szkoła Pedagogiczna organizuje 4 letnie studia nauczycielskie dla dorosłych, dla osób pracujących na pół etatu. Oferuje ona mieszane studia, które są połączeniem studiów zaocznych z dziennymi. Instytut Kształcenia na Uniwersytecie Islandzkim oferuje ludziom dorosłym różne zajęcia, trzy semestralną szkołę biznesu i administracji, jednoroczne studia administracji przetwórstwa rybnego, dwuletnie studia wyceny majątku, terapii rodzinnej, ekonomii i administracji ośrodków zdrowia. Uczelnie oferują różnego rodzaju kursy i takie, które pomogą w pracy i takie czysto hobbystyczne.

Szkoły wieczorowe uruchamiane przez władze lokalne prowadzą różne zajęcia, na przykład lekcje języka. Szkoły prywatne, najwięcej w stolicy, oferują zajęcia dla dorosłych z ICT, języka i kursów zainteresowań.

Finansowanie

Władze lokalne płacą za budowę i obsługę przedszkola oraz szkoły obowiązkowej. Rodzice płacą za pobyt dziecka w przedszkolu. Szkoła obowiązkowa (szkoła podstawowej i gimnazjum) jest bezpłatna, bezpłatne są również podręczniki, które funduje państwo. W szkole średniej uczniowie płacą za podręczniki i wnoszą opłatę administracyjną. W szkołach zawodowych uczniowie płacą dodatkowo za zużyte materiały. Szkoły średnie są dofinansowywane przez państwo. Władze lokalne pokrywają 2/3 kosztów na obsługę szkoły. Wstępując na uczelnię student musi uiścić opłatę rejestracyjną, w szkołach prywatnych płaci też czesne. Jest możliwość zaciągnięcia kredytu na studia ze specjalnej Islandzkiej Kasy Pożyczkowej dla Studentów.

3.4.1. Staże

Informacje nt. staży dla absolwentów różnych typów szkół można znaleźć na następujących stronach internetowych:

<https://www.government.is/ministries/ministry-of-education-science-and-culture/> - Ministerstwo Edukacji, Nauki i Kultury;

<http://www.vinnumalastofnun.is> - Dyrekcja Pracy;

<http://www.hi.is> - Urząd Kształcenia Międzynarodowego - strona zawiera listę instytucji szkolnictwa wyższego publicznego oraz prywatnego;

<http://www.namsflokkar.is> - Miejski Ośrodek Kształcenia Dorosłych w Reykjavíku.

3.5. Uznawalność dyplomów i kwalifikacji dla celów zawodowych

Przed wyjazdem na Islandię dobrze jest dowiedzieć się, jakie zawody są dostępne dla osób z Twoim wykształceniem. Możesz także zlecić ocenę twoich dyplomów pod kątem ich odpowiedników na Islandii. Informacje na temat ważności dyplomów personelu medycznego oraz pomocniczego są dostępne w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej <http://www.stjr.is>.

Podstawową zasadą jest, że ważne kwalifikacje do wykonywania danego zawodu w państwie pochodzenia są także ważne w innych państwach EOG. Wyższe stopnie naukowe, wymagające co najmniej trzech lat studiów (licencjat) oraz studia zawodowe wraz z wykształceniem średnim, będą uznawane w całym EOG. Zalecamy, by dowiedzieć się przed przyjazdem na Islandię, czy Twój stopień akademicki lub dyplom zawodowy jest porównywalny z islandzkim. Islandzki Urząd NARIC/ENIC (Narodowego Centrum Informacji nt. Uznania Akademickiego) jest zlokalizowany na Uniwersytecie Islandii: <http://www.ask.hi.is> oraz <http://www.enic-naric.net>. O dyplomy edukacji zawodowej, możesz dowiedzieć się kontaktując się z Ministerstwem Edukacji i Kultury.

Menntamálaraduneytid, Ministerstwo Kultury i Edukacji, Sölvholsgötu 4, IS-150 Reykjavík, Tel.: 00 354 545 9500, w godz. 8:30-16:00 (od poniedziałku do piątku) <https://www.government.is/ministries/ministry-of-education-science-and-culture/>.

Ocena równorzędności Twoich dyplomów ułatwi islandzkim pracodawcom ocenę twojej wiedzy i umiejętności. Brak znajomości języka islandzkiego może znacząco obniżyć Twoje możliwości.

3.6. Kursy języka narodowego

Jeżeli planujesz pobyt i pracę na Islandii przez dłuższy czas, nauczenie się języka islandzkiego jest dobrym pomysłem. Dobra znajomość angielskiego często wystarcza do wielu rodzajów niewykwalifikowanej pracy fizycznej. Jeżeli chcesz otrzymać pracę, która wymaga komunikacji

z klientami lub bardziej wyspecjalizowaną, znajomość islandzkiego jest zazwyczaj niezbędna. Wyjątki mogą stanowić zawody związane z zaawansowanymi technologiami. Generalnie, znajomość islandzkiego oznacza o 20% wyższą pensję. W regionie Reykjavíku możesz uczyć się islandzkiego w Miejskim Centrum Edukacji Dorosłych w Reykjavíku, <http://www.namsflokkar.is>. Jeśli należysz do związku zawodowego, możesz otrzymać od niego pewne wsparcie finansowe na opłaty za kurs. Uniwersytet Islandii prowadzi kursy islandzkiego dla obcokrajowców na poziomie akademickim <http://www.hi.is>. Uniwersytecki Instytut Edukacji Uzupełniającej oferuje wieczorowe kursy islandzkiego <http://www.endurmenntun.is>.

3.7. System opieki zdrowotnej w Islandii

3.7.1. Ogólne zasady dostępu do usług medycznych w Islandii

Islandia podzielona jest na regiony opieki zdrowotnej, każdy region ma swoje własne główne centra opieki medycznej, niektóre z nich współistnieją razem z lokalnymi szpitalami. Główne centra medyczne są odpowiedzialne za ogólną opiekę zdrowotną, badania, opiekę pielęgniarską w domu, a także kwestie związane z planowaniem rodziny, opieką nad matką i dzieckiem oraz opieką nad dziećmi w wieku szkolnym. Centra te otwarte są od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16 i przyjmują wszystkich, którzy uprzednio zgłosili się do rejestracji. Lekarze udzielają konsultacji w godzinach 16-18 bez uprzedniej rejestracji, należy być jednak przygotowanym na wyższe opłaty. Służba zdrowia jest otwarta dla wszystkich, niezależnie od ubezpieczenia. Osoby, które nie są w stanie okazać dokumentu potwierdzającego aktualne ubezpieczenie, będą musiały uiścić wyższe opłaty. Aby znaleźć najbliższe centrum medyczne, poszukaj hasła „Heilsugæslustöð” w książce telefonicznej. Informacje dostępne są również na stronie internetowej: <http://www.heilsugaeslan.is> (dla osób przebywających w Reykjavíku). W przypadku wystąpienia problemów zdrowotnych poza godzinami pracy centrów medycznych, możesz skorzystać ze służby medycznej zwanej „Læknavakt”, znajdującej się na Smáratorgi 1, Kópavogur, tel. 1770 lub zadzwonić 8482600 jeśli znajdujesz się blisko Akureyri. Læknavakt jest otwarty w godzinach: 17:00-23:30 w dni powszednie i 09:00-23:30 w weekendy oraz święta. Służba ta pobiera nieco wyższe opłaty niż centra medyczne.

Porady telefoniczne są możliwe w godzinach 17:00-08:00 w dni powszednie i 24 godziny na dobę w czasie weekendów i dni świątecznych. Telefoniczne wezwania domowe są dostępne w tych samych godzinach.

Zgodnie z najnowszymi przepisami prawnymi na Islandii dotyczącymi praw pacjentów, osoby które objęte są ubezpieczeniem z narodowych funduszy zdrowia i nie porozumiewają się w języku islandzkim, jako swoim ojczystym języku, mają prawo do tłumacza, bez dodatkowych opłat. Należy pamiętać, że zwykle tego typu obsługę, trzeba zamawiać z wyprzedzeniem.

Pogotowie ratunkowe

Pogotowie i służby ratunkowe (Slysa- og bráðamóttaka) mają swoją siedzibę w Narodowym Szpitalu Uniwersyteckim / National University Hospital (Landspítali-háskólasjúkrahús) w Fossvogur, Bústaðarvegur 108 Reykjavík. Jeśli nie jesteś pewien czy Twój przypadek kwalifikuje się jako sytuacja zagrażająca zdrowiu i życiu, możesz zadzwonić na numer 543 2000 i poprosić o poradę. Jeśli potrzebujesz natychmiastowej pomocy lub karetki, dzwoń na numer 112. Bądź przygotowany, aby podać swoje imię, nazwisko, opisać sytuację oraz podać położenie.

Szpital

Pacjenci mogą zostać przyjęci do szpitala wyłącznie po skierowaniu od lekarza. W przypadkach nagłych, pacjenci mogą zostać przyjęci niezwłocznie do szpitala pełniącego rolę szpitala

ratunkowego w danym czasie. Jeżeli badanie lub terapia nie są pilne, lekarz przekaże wniosek o przyjęcie do szpitala. W Reykjavíku, wszystkie wypadki oraz przypadki chorób poważnych i zagrażających życiu mogą być kierowane na oddział ratunkowy Narodowego Szpitala Uniwersyteckiego (LSH). W Reykjavíku służba ratunkowa pełniona jest także przez lekarzy ogólnych po zwykłych godzinach pracy w Departamencie Zdrowia Publicznego Reykjavíku.

Więcej informacji:

The State Social Security Institute - <http://www.tr.is>

Tryggingastofnun Ríkisins,

Laugavegi 114,

IS-105 Reykjavík.

Tel: 00 354 560 4400

e-mail: tr@tr.is

3.7.2. Ubezpieczenie zdrowotne

Twoje ubezpieczenie zdrowotne jest finansowane z należnego skarbowi państwa podatku dochodowego.

3.7.3. Dokumenty niezbędne do uzyskania świadczeń medycznych

Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego jest dokumentem uprawniającym do korzystania ze świadczeń zdrowotnych podczas pobytu w innych państwach członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i Szwajcarii. Więcej informacji można znaleźć na stronie: <http://www.ekuz.nfz.gov.pl>.

Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego nie jest jednak dowodem ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia uprawniającym do świadczeń zdrowotnych na terytorium Polski. Oznacza to, że osoba ubezpieczona w NFZ może posługiwać się EKUZ wyłącznie w innych państwach członkowskich.

EKUZ zawiera następujące informacje:

- Imię,
- Nazwisko
- Datę urodzenia
- PESEL
- Numer identyfikacyjny instytucji, która wydała Kartę,
- Numer identyfikacyjny Karty
- Data ważności Karty

Informacje te, to jedyne dane zawarte na Karcie. Każde państwo członkowskie wydaje Kartę we własnym języku urzędowym, zawierającą ten sam zestaw danych.

Prawo do otrzymania Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego mają osoby ubezpieczone w Narodowym Funduszu Zdrowia. Każda osoba ubezpieczona, także członek rodziny, otrzymuje własną Kartę. A zatem, gdy np. na wakacje wyjeżdża czteroosobowa rodzina, każdy jej członek, w tym dzieci, powinien zaopatrzyć się w EKUZ.

Karta jest wydawana osobom wyjeżdżającym czasowo do innego państwa członkowskiego, np.:

- w celach turystycznych;
- w celu odwiedzenia rodziny lub znajomych;
- w związku z krótką podróżą służbową;
- w celu podjęcia studiów;
- pracownikom oddelegowanym do pracy za granicę przez polskiego pracodawcę.

Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego nie przysługuje osobom, które przestały podlegać polskiemu ustawodawstwu, np. w związku z podjęciem pracy w innym państwie członkowskim, oraz osobom, których ubezpieczenie w NFZ wygasło.

Aby otrzymać Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego należy złożyć wniosek w Oddziale Wojewódzkim lub Delegaturze Narodowego Funduszu Zdrowia właściwym ze względu na miejsce zamieszkania. Wniosek można otrzymać w Oddziale lub Delegaturze albo pobrać na stronie: <https://www.nfz.gov.pl/dla-pacjenta/nasze-zdrowie-w-ue/>.

Wypełniony wniosek wraz z załącznikami należy złożyć w Oddziale w jeden z następujących sposobów:

- osobiście;
- pocztą;
- faksem.

EKUZ uprawnia do korzystania z niezbędnych świadczeń zdrowotnych w innym państwie członkowskim w takim zakresie, który umożliwi kontynuowanie zaplanowanego pobytu w tym państwie w bezpiecznych warunkach z medycznego punktu widzenia.

EKUZ nie daje żadnych uprawnień, jeżeli celem podróży jest odbycie planowego leczenia.

Karta uprawnia do korzystania w innych państwach z opieki tylko tych placówek, które działają w ramach powszechnego systemu ochrony zdrowia. Za leczenie prywatne pacjent musi zapłacić we własnym zakresie. W większości państw także placówki, działające w ramach powszechnego systemu ochrony zdrowia, pobierają pewne opłaty od ubezpieczonych. EKUZ nie zwalnia z poniesienia tych kosztów.

3.7.4. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu

<http://www.nfz.gov.pl/> - Narodowy Fundusz Zdrowia, dział poświęcony ochronie zdrowia w UE.

Data przygotowania informacji:

Listopad 2020 r.

Osoba przygotowująca informacje:

Wojciech Janisiewicz, Doradca EURES WUP w Toruniu